

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 24 | יולי 2017, תמוז ה'תשע"ז

איציק איינהורן

רבקה אלמן

גיא ארש לויאן

ענבל בלפולסקי

דינה וולוך

עין־יה טמיר

אלי יונה

מרב לונדנר

ענת קון־אמן

תמר שוורץ

יום

בתחילים

גיליון 24 מתחיל...

לגיליון זה הזמנו אתכם לשלוח יצירות בנושא יום בחיים – לספר לנו על יום משמעותי, הרהגורל או סמלי. על יממה אחת שעשתה את מה שלא עשו כל השאר. על עשרים וארבע שעות ששינו את החיים או שהיו להן חיים משל עצמן.

בחרנו בנושא זה גם בגלל מספרו הסמלי של הגיליון, וגם כמחווה לשיר "יום בחיים" של הביטלס, שנחשב לאחד משירי המופת של כל הזמנים במוזיקה וחותם את האלבום "סרג'נט פפר", שחוגג בקיץ הזה חמישים שנים ליציאתו. נזכיר שהשיר הזה מורכב למעשה משני שירים שחוברו יחדיו: ג'ון לנון שאב את ההשראה לבתים שלו בשיר מתוך שלוש ידיעות חדשותיות שקרא בעיתון, ופול מקרטני הוסיף את השיר שלו, שמבוסס על זיכרונות מתקופת לימודיו.

וממה שאבו את השראתם היוצרים שמשתתפים בגיליון זה של מוטיב? אתם מוזמנים לקרוא ולגלות.

אבל רגע לפני כן, הרשו לנו להביא כאן את השיר "מול המראה" שכתב אלירן דיין, ופורסם בספר "תשעה ירחי מיתה":

מְאִיָּה וּשְׂמֵחָה
יוֹצֵאת לְדַרְכָּהּ
וְכָל אִישׁ וְכָל אִשָּׁה
מְרַעֲפִים בְּשָׁמַיִם
עַל תְּסַפְּרָתָהּ.

בְּלֵיל אוֹתוֹ הַיּוֹם
כְּשֶׁשָּׁבָה אֶל בֵּיתָהּ
עוֹמְדָת הִיא שׁוֹב מוֹל מְרָאָתָהּ
חֶרֶשׁ מוֹרִידָה פְּאֵתָהּ
מְמַרְרָת וּבוֹכָה
אֶל מוֹל קְנִיחַת רֵאשָׁהּ.

אוֹר הַחֶמֶה זוֹלֵף לְחִדְרָהּ
וְהִיא עוֹמְדָת מוֹל הַמְרָאָה
בְּדַמוּתָהּ צוֹפֶה וְחוֹשֶׁבֶת
מַה יְהֵא בְּסוֹפָהּ.

מוֹל מְרָאָתָהּ נִצְבֶּת
מְצַחֲקֶקֶת וּמְחִיכֶת
וּפְתוּרֹנִים לָהּ יֵשׁ:
כָּל אִישׁ פֹּה יִתְרַגֵּשׁ
תְּסַרְקֶתָהּ הַחִדְרָשָׁה
צְעִירָה וּפְרוּעָה
עֲלִיזָה וּפְזִיזָה.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

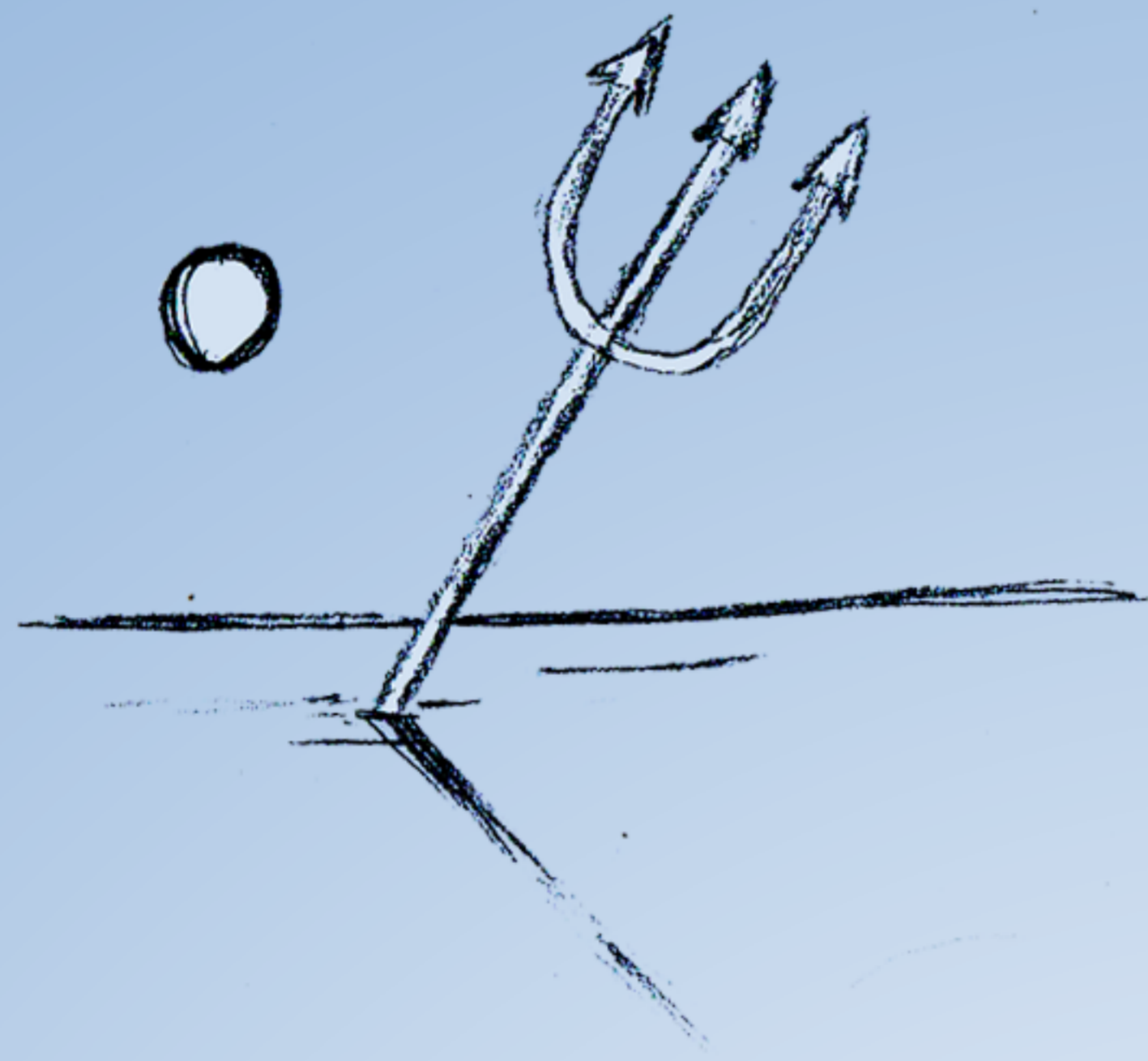

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

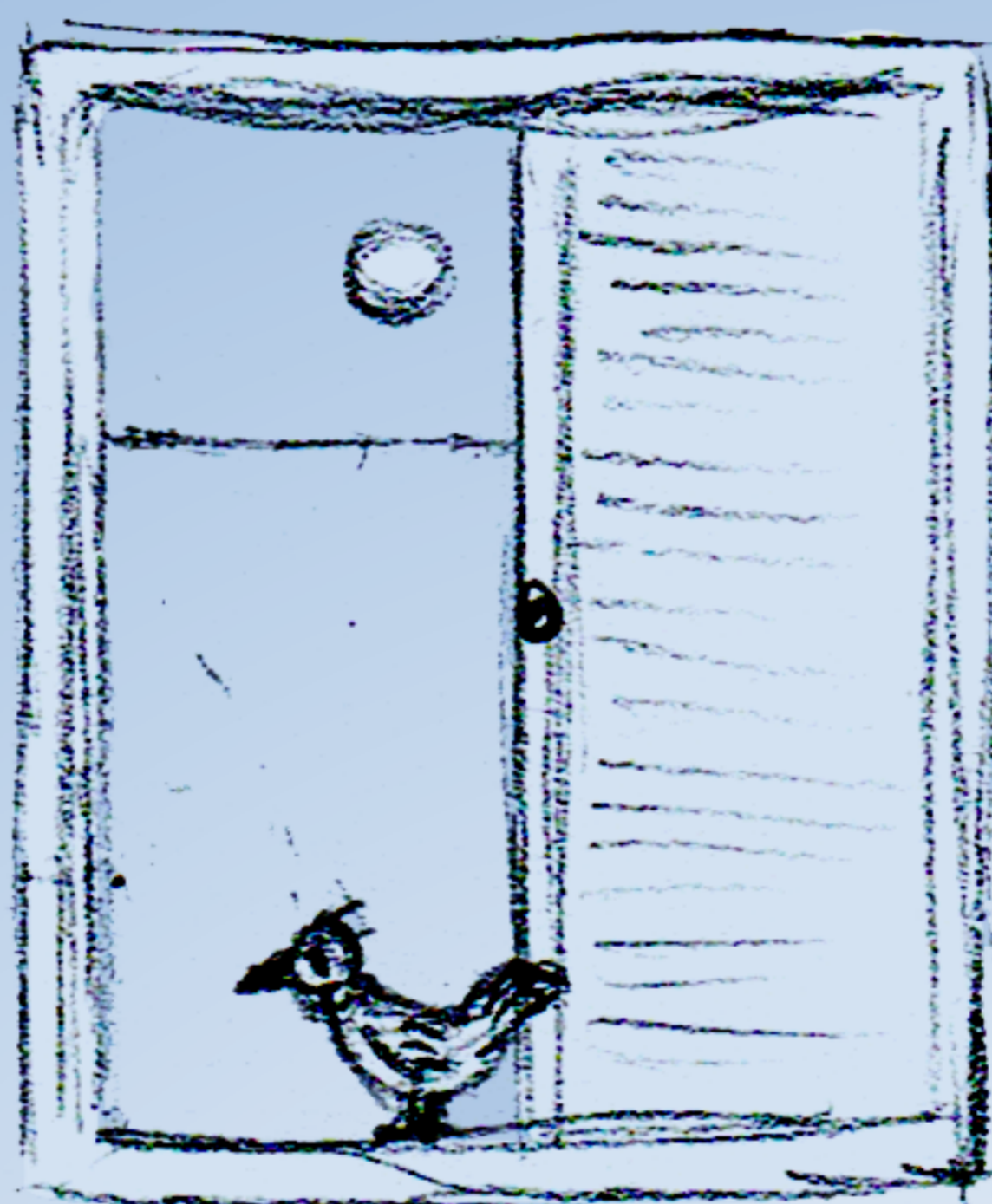
אלי יונה

צלב הזמן

לִישׁוּ לְקַח אַרְבָּעִים יוֹם לְנִצְחַת אֶת הַשָּׁטָן
 וְאֶת הַמָּוֶת שְׁלָשָׁה וְאֶלּוֹ אֲנִי בְיוֹם
 אֶחָד נִלְחַם בְּאַרְבָּעִים שָׁטָנִים
 וַיִּמַּת לְפָחוֹת שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים.

הַתְּזָכֹר
אֲשֶׁמֶרֶת בְּקָר
צִיּוֹן צְפָרִים מִשְׁכִּימוֹת
מְעִירוֹת לַיִל אֶהְבָּה
וְהַלֵּלָה נְסוּג מִפְּנֵי בְּקָר בּוֹהֵק,
הַתְּזָכֹר אֶת הַיּוֹם שָׁבוּ הַלְכָתָּ?
יְדַעְתָּ,
פְּגִישָׁה אַחֲרוֹנָה
וּבְעֵינַיִךְ דְּמָעָה.

גיא ארש לויאן

היום כְּשֶׁהִבְטַחְתִּי בַּמְרָאָה
לֹא רָאִיתִי פְּנִים וְלֹא גּוֹף
בַּק הַשְׁתַּקְפוֹת הַחֶדֶר
וּמִמְנִי – כְּלוּם.
וְלָרְגַע
לֹא הָיִיתִי
אִישׁ.

תמונה של פרח

ענת קון-אמן

בְּקָר טוֹב, חֲבֵרִים

בְּקָרוֹב אֶעֱלֶה כָּאֵן תְּמוּנָה

שֶׁל פֶּרֶחַ לְבָן

יוֹם טוֹב לְכֻלָּם.

בְּרִצוֹנִי לְהוֹדִיעַ עַל שְׁנוֹי קֶטָן:

בְּמָקוֹם פֶּרֶחַ לְבָן

בְּקָרוֹב אֶעֱלֶה תְּמוּנָה

שֶׁל פֶּרֶחַ אָדָם.

יוֹם טוֹב וְשַׁבַּת שְׁלוֹם.

צְהָרִים טוֹבִים, אֲנָשִׁים יְקָרִים,

יַעֲקֹב מִפְּנֵי לֹא נָעִים

שֶׁל זָרַת כַּף רַגְלִי

עִם שְׁלֶחַן הַקֶּפֶה בְּסִלּוֹן

עֲדִין לֹא הֶעֱלִיתִי אֶת תְּמוּנַת הַפֶּרֶחַ

שֶׁהִבְטַחְתִּי לָכֶם הַיּוֹם.

אֵל דְּאָגָה, לְאַחַר שְׁנֵי שָׁנִים

אֶהְיֶה אָדָם יוֹתֵר נִמְרָץ.

עָרֵב טוֹב, חֲבֵרִים

הִנֵּה הַתְּמוּנָה הַמְּבֻטָּחַת

מְעֵט מְטֻשְׁטָשֶׁת

אֵךְ בְּמֵאֲמָץ קָל תּוּכְלוּ לִרְאוֹת

פֶּרֶחַ אָדָם וְגִמְלָה עִם דְּבֻשָׁת.

עַל גֵּב הַגִּמְלָה זֶה אֲנִי

בְּשִׁמְלָה לְבָנָה עִם הַדְּפָס שֶׁל פְּרָחִים אֲדָמִים

בְּטִיּוֹל לְבָאָר שָׁבַע לְפָנַי שְׁנַיִם.

בְּצֵד הַגִּמְלָה עוֹמֵד בְּעֵלִי

(אֲז עֲדִין לֹא הָיָה בְּעֵלִי וְעֵכְשׁוֹ הוּא כָּבֵד לְשַׁעֲבֵר,

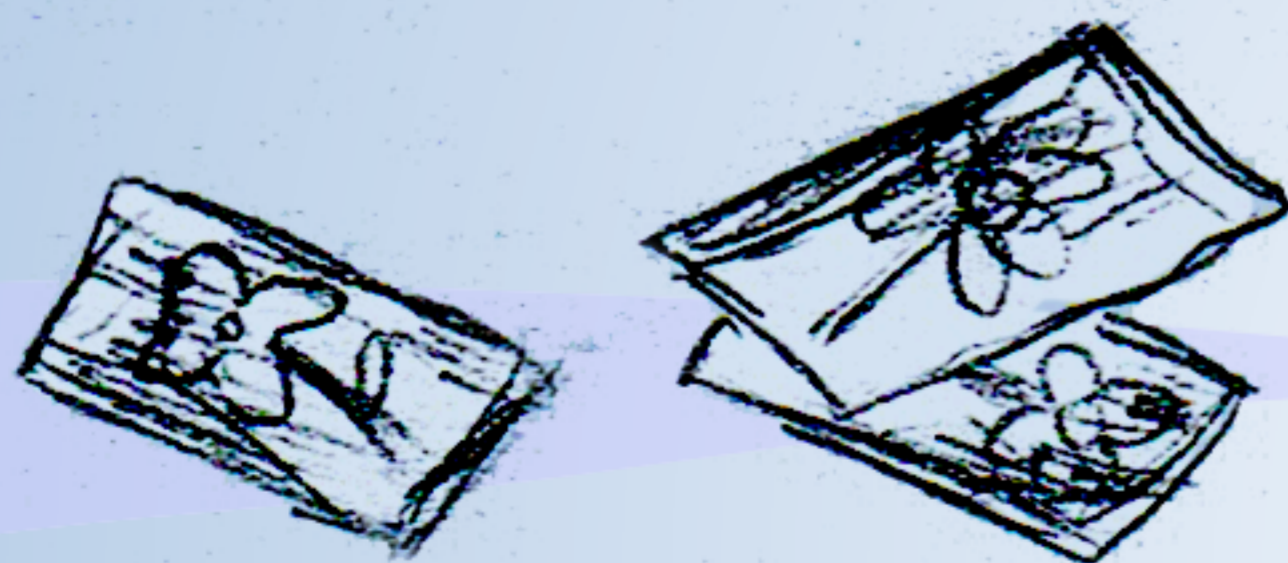
בְּמֵאֲמָר מְסֻגָּר רַק אֲצִיץ וְאֵמֵר

שְׂאֵף פֶּעַם לֹא הִבִּיא לִי פְּרָחִים).

חֲבֵרִים יְקָרִים, לִיָּלָה טוֹב.

מָחָר אֶעֱלֶה כָּאֵן תְּמוּנָה

שֶׁל פֶּרֶחַ צָהָב.

היום הראשון בגן

דינה וולוך

היום הלכנו לגן.
אני, אמא שלי ודבי אחד לבן.
ולכבודו לבשתי חלצה חדשה.
אמא מאד התרגשה
ואמרה: "חמודי שלי, אל תפחד.
בוא ותן לאמא יד."
אבל אני לא פחדתי. דוקא הפוך!
רק חיכתי חיוך ועוד חיוך,
כי שמחתי מאד להיות בגן עם כל הילדים והילדות
והמשחקים והנדנדות,
והגננת הנחמדה והמחייכת
שאמרה: "עכשו אמא יכולה ללכת."
ואני, מה עשיתי?
ברור שלא בכיתי!
נתתי לאמא שתי נשיקות,
כדי שהיא לא תתחיל לבכות
ואמרתי: "אמא, אל תדאגי, אני אחזור מהר.
תשמרי שהאכל שלי לא יתקרר,
ואחר כך נשחק יחד בצעצועים,
כדי שגם לך יהיה יום נעים."

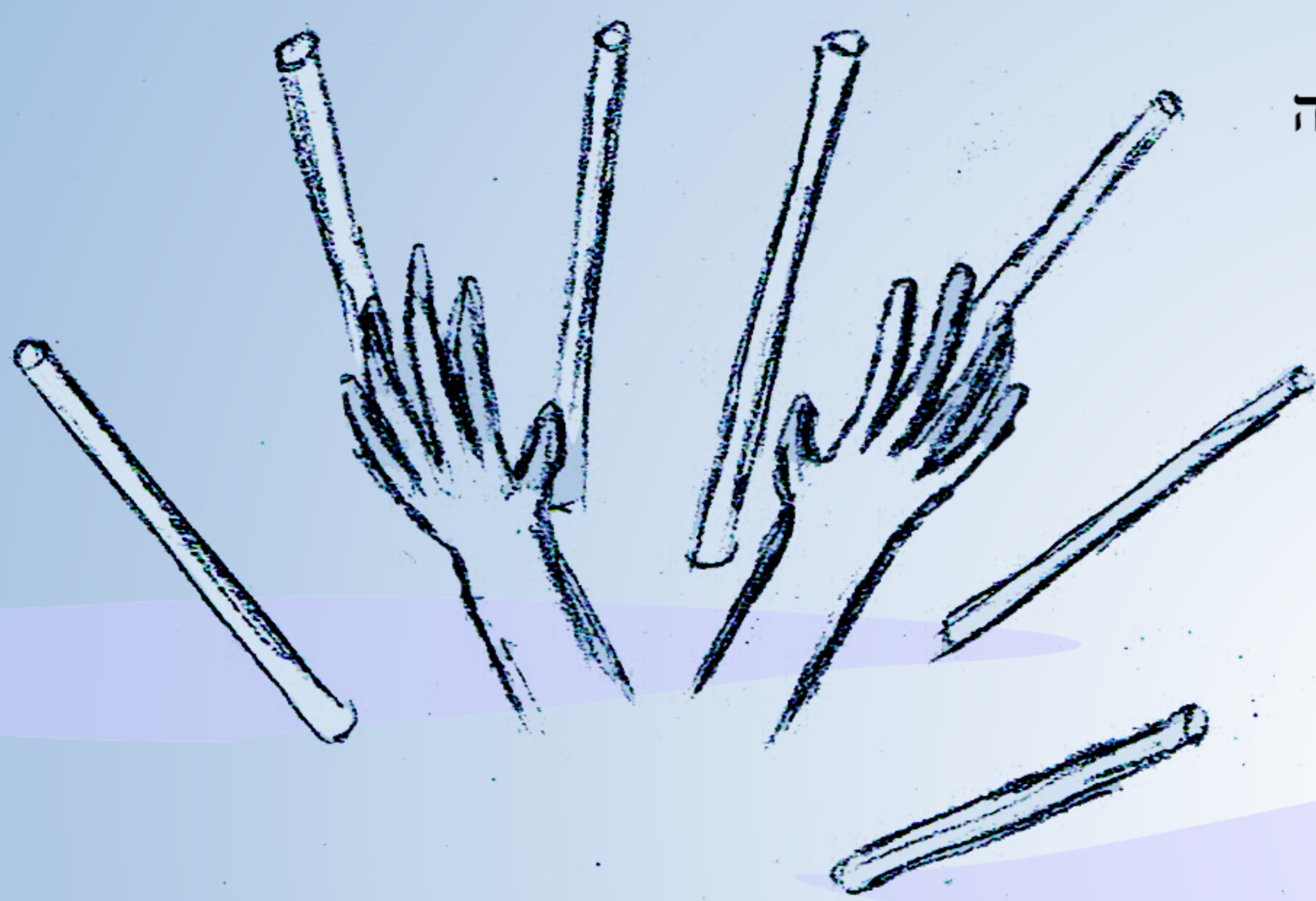
תמר שוורץ

שָׁמַיִם פְּתוּחִים לְרוּחָהּ
שָׁדוֹת יְרֻקִים
הַכֵּל פָּרוֹס לְפָנָי
בַּקֵּץ תִּבְחָרֵי...

אֲבָל הַסּוּרְגִים, מִבְּרֹזֶל יִצוּק הֵם...
חֲלוּדִים וַיִּשְׁנִים
חֲזָקִים מֵהַכֵּל...

רוֹאֶה אוֹתְךָ מוּלִי
לוֹבֵשׁ צָבֵעַ חֲגִיגִי לְכַבּוּדִי
פוֹרֶשֶׁת אֵלַיךְ יָדַי אֲרֻכּוֹת
לְחִבְקֶךָ אֶת הַצְּבָעִים הַמְרֻהֵיבִים
וְלִהְשֵׁתְכֶם מִיָּפֶיךָ
לְהִתְאַהֵב בְּחֵלוֹם שְׁנֵרְקֶם מוּלִי
לְרַגֵּעַ אֶחָד מִשְׁמַח.

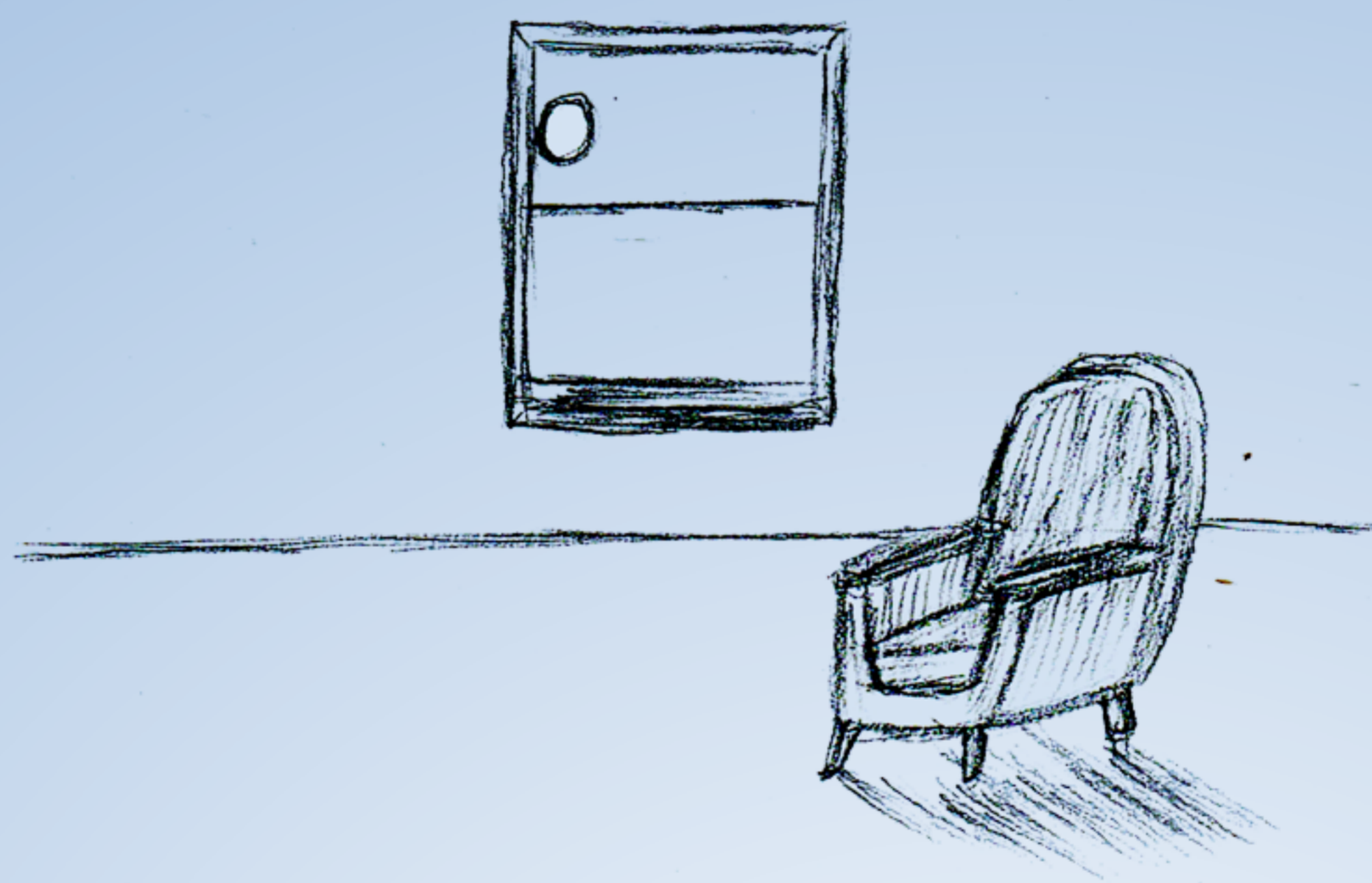
מְסַגֵּלֶת לְהַכִּיל אֶת הַשֶּׁקֶט
לֹא זְקוּקָה לְרַקֵּעַ מִסִּיט
עֲצָמָאִית וְחֲזָקָה כְּעֵץ אֵלֶם הַנְּטוּעַ חֲזָק בְּאֲדָמָה
נִעָה עִם הָרוּחַ אֲבָל בַּקֵּץ לְכַאוּרָה
מְכִילָה
מְחִילָה.

איציק איינהורן

בְּתִי יוֹצֵאת לְסֶרֶט
וּמִתְרִיסָה בְּשֶׁקֶט
סָגֵר אֶת הַדֶּלֶת,
גֵּשׁ לְסֵלֶוֶן,
וּמִתְכַּוֶּנֶת
אֶל תַּגֵּשׁ לַחֲלוֹן,
וְאֲנִי
עוֹשֶׂה כְּדַבָּרָה,
(יֵשׁ לִי בְּרָכָה ?)
לֹא מִסְתַּגֵּל
לְצַד הַזֶּה
שֶׁל הַמִּתְרָס.

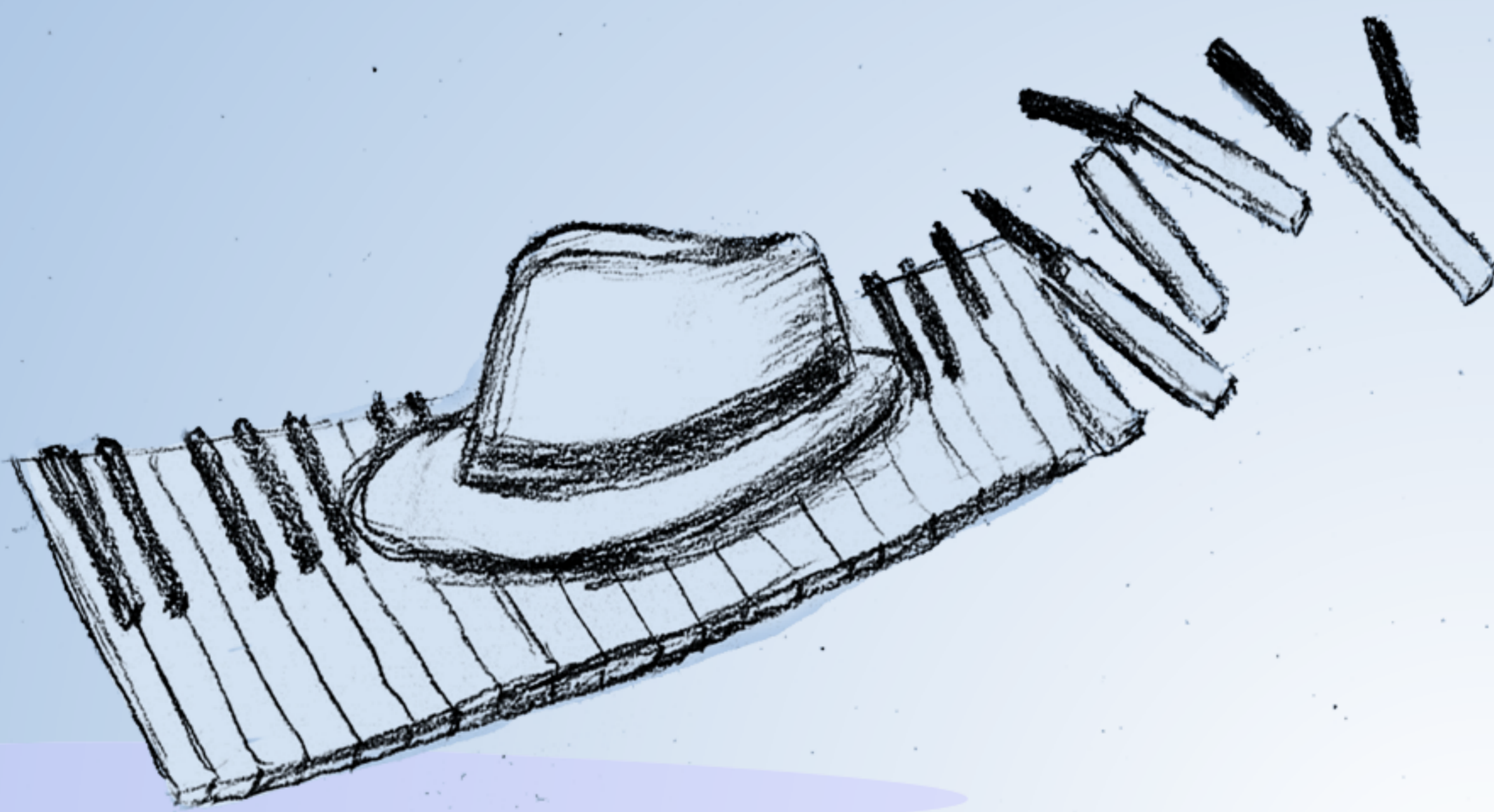

מבקרת בביתך

רבקה אלמן

מוקדש ליוצר והזמר שאהבה נפשי, מאיר בנאי ז"ל

מבקררת בביתך
כתליו מכסים עכשו
בציווריו המנגנים
של מרק שגל,
עד מה עזים הצלילים,
המהדהדים בחלל ביתך
הסמוי מעין.
פרחים בצבע תכלכל
מטפסים בחבה
על גדר החצר,
קרני שמש מלטפות
את גמות האדמה הרכות,
ששקעו בהן פסיעותיך.
עכשו הבית שלך הוא גיטרה,
הוא קלידי פסנתר זורחים,
הוא תפים,
ממתינים לאצבעותיך,
שישובו לנגן עליהם.

היממה האחרונה של אופליה

ענבל בלפולסקי

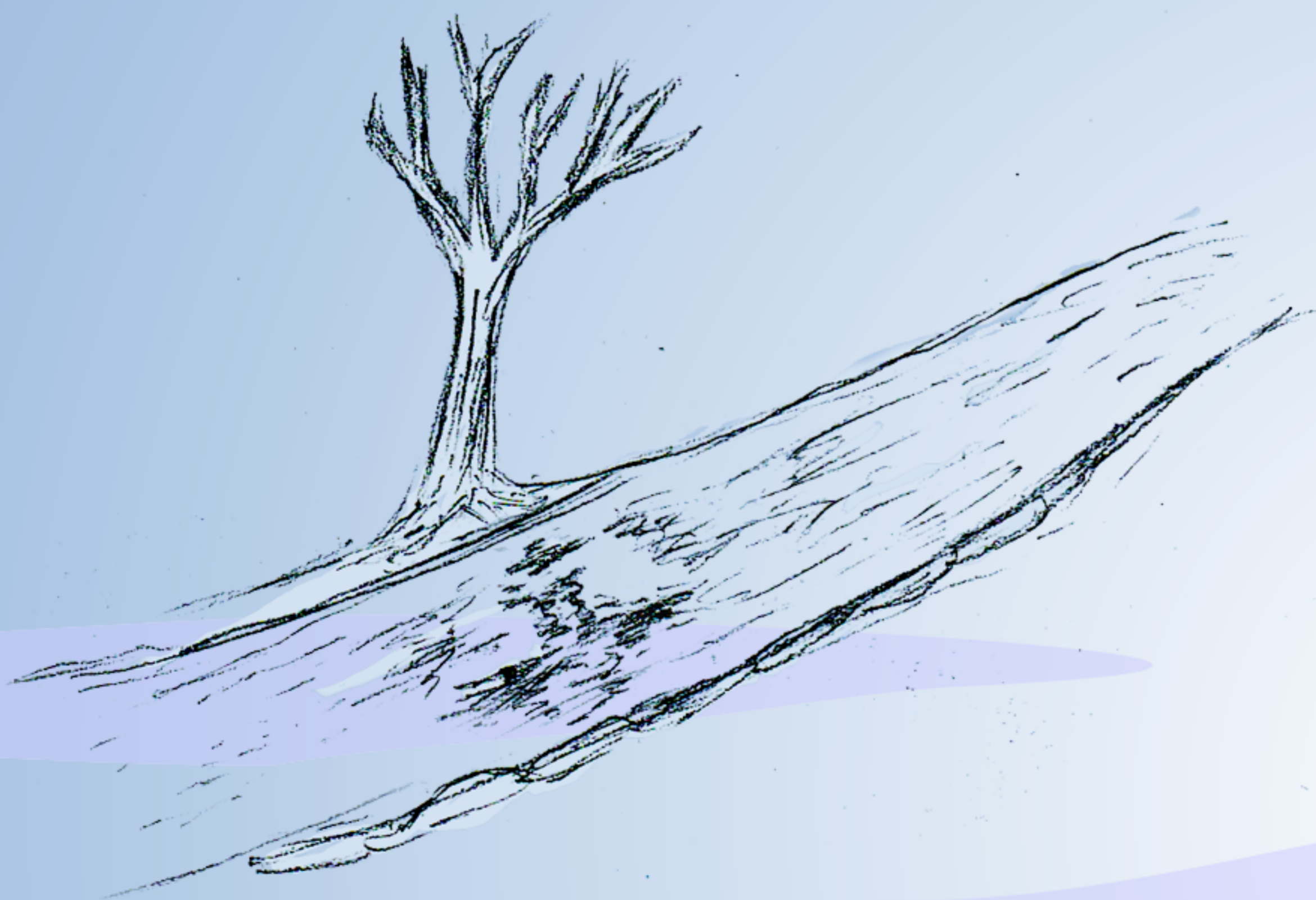
בהשראת המחזה "המלט" מאת וויליאם שייקספיר

כָּל הַיּוֹם חִכְתָּה לְרֵאוֹתוֹ, נָסִיךְ יִפְהַפֶּה וְאַכְזָר,
הַשְּׁעוֹן מִכָּה, חֶסֶר רַחֲמִים, בְּצִלְלֵי נִקְשָׁה וְקָר.
כְּשֶׁמִּגִּיעַ סוּף-סוּף, פָּנָיו אֲחֵרִים, הוּא כֹּה עָצוּב וּמוֹזָר,
יֹרֵה מִפִּי צְרוּר אֵין-סוּפֵי שֶׁל מְלִים הַנוֹבְעוֹת מִלֵּב מְנַכָּר.
הַדְּמָעוֹת זוֹלְגוֹת עַל פָּנֶיהָ, צוֹלְלֵת לַיִם הַטְרוּף,
אֵךְ הוּא מוֹסִיף לְהַבִּיט בָּהּ בְּזַעַם, אוֹתוֹ הַנָּסִיךְ הַרְדוּף.

הַגּוֹרֵל זְמַן לָהּ אָסוֹן נוֹרָא, שֶׁתֵּאֱבֹד אֶת אֲבִיהָ מִיַּד אֶהוּב לְבָה.
לְעוֹלָם לֹא תִדְעִי, אוֹפְלִיָּה, כִּמָּה יִכְלַת לְהִיּוֹת אֶהוּבָה,
חַיִּיךְ הָיוּ אֲמוּרִים לְהִיּוֹת טוֹבִים וּמְלֵאִים תְּקוּנָה.

הֵם מְצָאוּ אוֹתָהּ צָפָה בְּמִי הַנְּהָר,
לֵיד עֵץ אֲרֵן נֶאֱהָ, מִלְכוּתִי,
בְּבִרְכַת הַנוֹפְרִים צָף פְּתָק: "זְכְרוּ אוֹתִי".
אֵט-אֵט פִּלְסָה דְרָכָה לְעוֹלָם הָאֲחֵר
וְהָרוּחַ טִלְטְלָה אֶת גּוּפָהּ חֶסֶר הַחַיּוּת,
לוֹחֶשֶׁת דֶּרֶךְ עֲנִפֵי הָעֵצִים: "לְחַיּוֹת אוֹ לְמוֹת?"

יִבְקְרוּ אֶת קְבֻרָהּ בְּנֹדָאִי,
יִקְשְׁטוּ בְּפִרְחֵי אֶבֶל, אוֹלֵי גַם יִזְיְלוּ דְמָעָה.
יִהְיֶה עֶצֶב, אֵךְ גַּם הוּא נֶעְלָם עִם הַזְּמַן.
עוֹד קָבֵר מִיָּתָם,
מִצְבָּה וְעֲלִיָּה שֵׁם הַצֶּף בְּמַעְלָה נֶהַר הָאֲכָרוֹן,
אָדָם, הַיּוֹם אֶתָּה קָיָם,
מָחָר – זְכָרוֹן.

מרב לונדנר

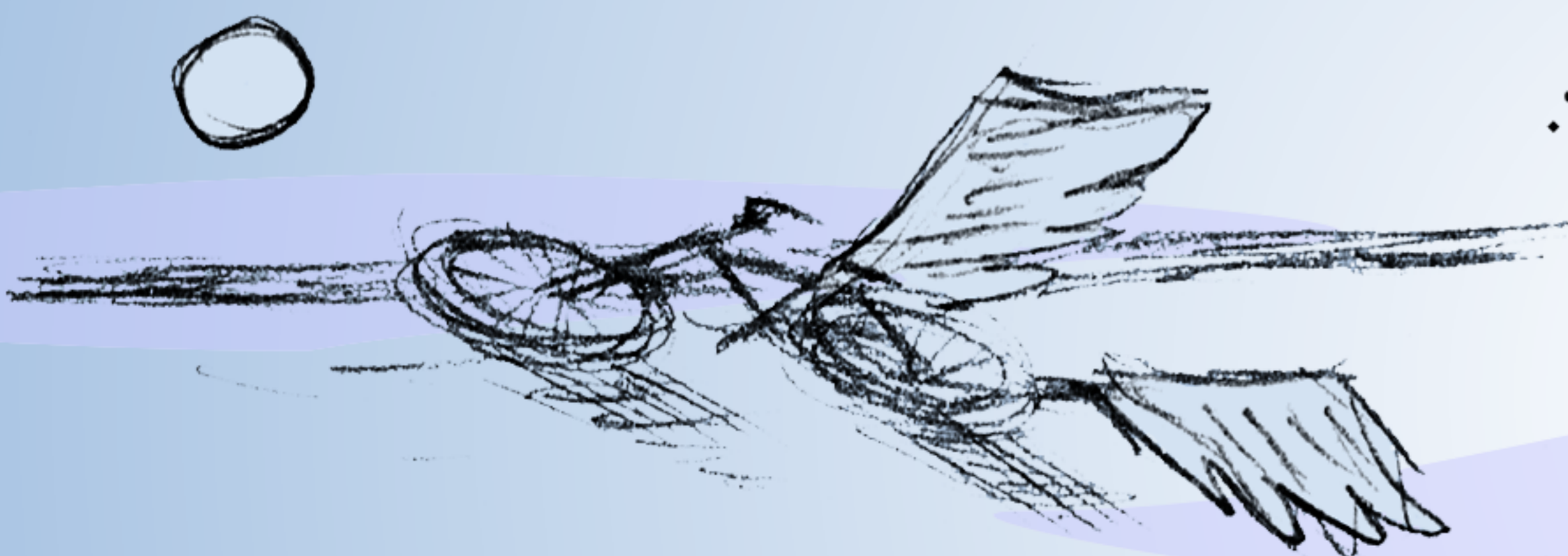
היום ראיתי את המשיח נוסע על אופניים ומחלק עלונים. הוא לא ראה אותי, המשיח. הוא רכב על אופניים ישנים, אוחז בכידון, שומר על עצמו בקושי שלא ליפול, תיק צד חום גדול ועמוס בפליירים סוחב אותו למטה. לא היה שם שום שלט שאמר שאלה "האופניים של המשיח", ובכל זאת ידעתי שזה הוא. הוא לא נראה כמו שחשבתי, היו לו עיניים חומות מצומצמות כאלה, וזיפים ותיקים. היה לו פה סדוק ויבש, כמעט יחידה נפרדת משאר הפנים. הוא היה שזוף ושחום, המשיח, אולי לפני שהגיע לכאן הוא היה באיזו מדינה טרופית כזו עם שייקים של אננס טרי וחופים בצבע תכלת. ניגשתי לקחת עלון אחד, המשיח אפילו לא הפנה את מבטו, הוא חילק אותם לחולפים והעוברים בלי לומר מילה, בלי להסתכל בעיניים. על גב העלונים היה כתוב "אוי, אוי, אוי" באותיות שחורות וגדולות. נזכרתי בשיר ששמעתי פעם באיזו חתונה שהלך יותר בכיוון של "איי, איי, איי, מלך המשיח". סובבתי את העלון הצהוב; האותיות השחורות המשיכו לצעוק:

"למשיח נשבר הזין. תגאלו את עצמכם".

האמת שנפלט לי גיחוך. למה חיכינו? שאלתי את עצמי באוויר הדחוק. למשיח עייף וכהה שעורו השזוף חרוך מגאולות נכזבות? אז גם למשיח יש דאגות משלו, אולי הוא בכלל לא הגיע לכאן משום מדינה טרופית, אולי הוא היה קודם במקום חשוך, שבו ילדים חולים ובטניהם צפודות. אולי הוא ניסה להציל אדמה יבשה אחת שכבר הרבה זמן לא ראתה מים ואולי סתם הכול נמאס עליו.

אני מסתכלת בו עכשיו. הוא נעצר ליד ברזיית מים שילדים לכלכו בבוץ, שותה מים. הטיפות נלכדות בזיפיו, אופני המשיח שלו מוטלים לצדו. הוא צנום וצר, עם כל עלון שחילק הפך לדקיק יותר ויותר, נפטר לאט ובביטחון ממנות קצובות של אחריות. רציתי לגשת אליו, למשיח, לשאול אותו למה ויתר, למה נשבר עד שהחליט לעזוב? הסתכלתי בו שוב, הוא ניגש לחתולת רחוב שצלעה לעברו אחרי עוד אחד מקרבות ההישרדות שלה. ראיתי שגם היא זיהתה אותו מיד, הוא ליטף אותה, הסתכל בה בעיניו המצומצמות, התכופף אליה ונתן לה לשתות מים מכפות ידיו הגדולות. לקחתי את העלון הצהוב והעפתי אותו לאוויר.

לא ניגשתי בסוף למשיח. אולי יש סוף. אולי הגענו.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עיצוב ואיורים: רובי גורדון

עקבו אחרינו גם בפייסבוק: [/motiv.magazine](https://www.facebook.com/motiv.magazine)

אנו קוראים לכם לקחת חלק גם בגיליון הבא...
גיליון 25 של מוטיב יראה אור בעוד כחודש ונושא: "אָדָם וְחַיָּה".
מפגשים של בני אדם עם בעלי חיים עשויים להיות מסעירים, אוהבים, מתוחים ומעוררי יצרים. שלחו לנו
יצירות שעוסקות במפגשים ויחסים בכל רובד ומשמעות עם חיות בר, חיות מחמד או חיות טרף. ספרו לנו על
החיה שבאדם ועל האדם שבחיה.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.